

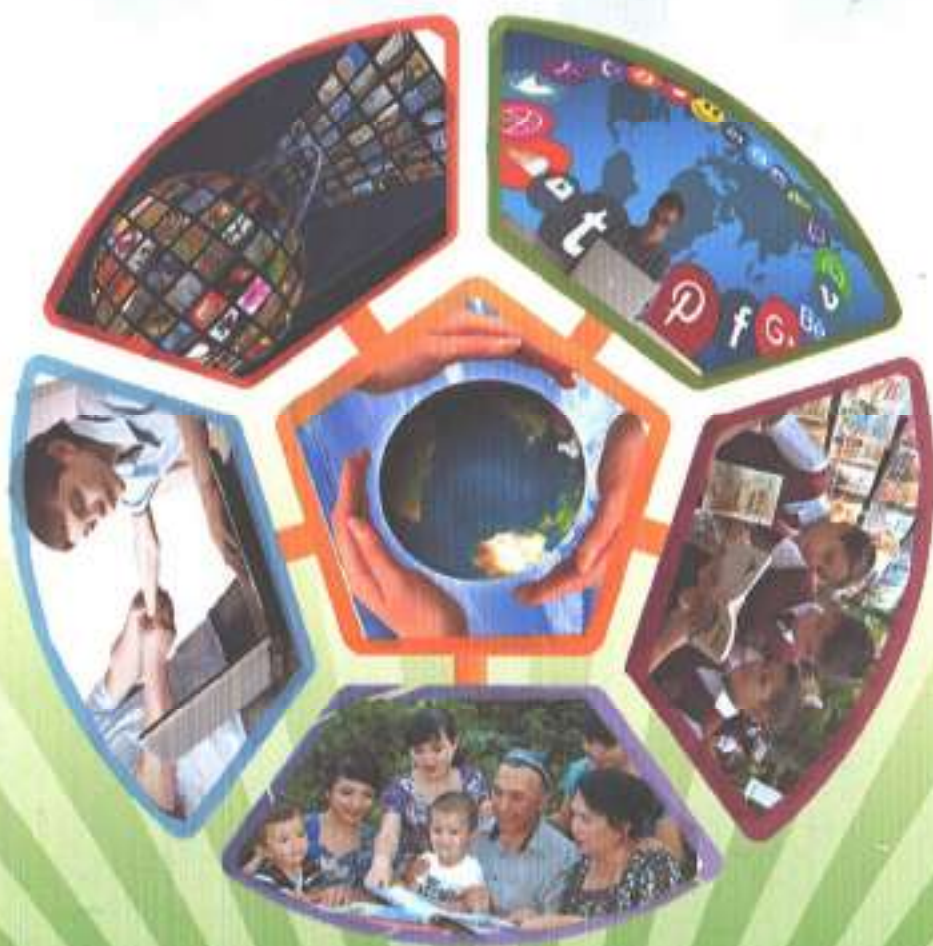

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИНИ
ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ
ҲУДУДИЙ МАРКАЗИ

“ГЛОБАЛ АХБОРОТ МУҲИТИДА ТАРБИЯ МУАММОЛАРИ”
РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ
МАТЕРИАЛЛАРИ
(2019 йил 28-29 июнь)

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРЛИГИ**

**ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ХОДИМЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА
МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ХУДУДИЙ МАРКАЗИ**

**“Глобал ахборот муҳитида тарбия муаммолари”
Республика илмий-амалий конференцияси материаллари
(2019 йил 29 июнь)**

Фарғона – 2019

“Глобал ахборот муҳитида тарбия муаммолари”
Фарғона- 2019 й. ____ бет

Таҳрир ҳаёйати раиси: М.Қўчқоров – Фарғона вилояти
ХТХҚТМО ҳудудий маркази педагогика ва психология, таълим
технологиялари кафедраси мудири

Таҳрир ҳаёйати: Э.Касимова, И.Тешабоев, Д.Саидова,
М.Ғофуров, Д.Етмишева, А.Ўринов, Ҳ.Ҳошимова,
Н.Ханкельдиева, У.Носирова, Т.Содиқов, А.Ахмедов,
М.Дехқонова, Р.Шарофиддинов, А. Жўраев

Нашр учун масъуллар: М.Қўчқоров, Қ.Расулов,
А.Нишонов

Дизайн ва саҳифалаш: Ю.Раҳматов, А.Мирзабоев

Матнларда фойдаланилган мисол, кўчирма ва
маълумотлар аниқлиги учун муаллифлар жавобгардирлар.

Фарғона вилояти ХТХҚТМОҲМ Илмий-методик кенгаши
нашрга тавсия этган (2019йил 22 июндаги 7-сон баённома)

© Фарғона вилояти халқ таълими ходимларини қайта
тайёрлаш ва малакасини ошириш ҳудудий маркази, 2019 йил

бошқа миллатларнинг ўйинларида иштирок этишлари уларда байналмилаллик ҳис-туйғуларни, турли миллат кишиларига ҳурмат ва муҳаббатни, бошқа миллатларнинг турмуши, маданияти, анъаналари, одатлари ва ҳоказоларига доир билимларни таркиб топтиради. Мазкур ўйинлар ўзбек халқи ҳаётини ва маданиятини бошқа миллатларнинг ҳаёти ва маданияти билан таққослашда ёрдам беради. Бу эса ёшларни ўз халқининг хусусиятларини, ўзига хослигини, ҳиссий жиҳатларини чуқурроқ билиб олишига хизмат қилади. Ўйин мазмунининг ривожланиши боланинг катталар ҳаёти ва фаолиятининг моҳиятига чуқурроқ кириб боришида, атрофдаги воқеаларга муносабати ўзгаришида, шунингдек, ўйин мазмуни ҳамда сюжети ижтимоий шарт-шароит ва жамият аъзолари турмушининг тобора тўғри акс эттиришида кўзга ташланади. Шунинг учун болаларни ўйин қобилиятини ўсиши ўз-ўзидан юзага келмайди, балки катталарнинг таъсири натижасида атроф-муҳит билан танишиш, сайрлар уюштириш, шахслараро муносабатларнинг моҳиятини тушуниш қабиладарда амалга ошади.

ГЛОБАЛЛАШУВ – ДУНЁ МИҚЁСИДА АХБОРОТ МАКОНИ

*Ш.Б.Ахмедова-
Андижон ВХТХҚТМОҲМ
Аниқ ва табиий фанлар
методикаси кафедраси
ўқитувачиси*

**“Кимки ахборотга эгаллик қилса,
у дунёга эгаллик қилади”
Френсис Бэкон**

Глобал ахборот макони - глобал даражада ёйилишини бир неча қарра жадаллаштирган ахборот оқимларининг тезкорлиги инсониятнинг янги стратегик ресурсидир. “Глобаллашув” атамасининг ўзагини ташкил этадиган “глобал” сўзи “Фалсафа” қомусий луғатида қуйидагича талқин этилади: “Глобал (умумбашарий) муаммолар (франц. global – энг умумий) – ўз кўлами, қамрови жиҳатидан хилма-хил ва бутун ер шарига, инсониятга дахлдор бўлган муаммолар” дир. Маънавий бўйича асосий тушунчаларнинг изоҳли луғатида

глобаллашувга қуйидагича таъриф берилади: “Глобаллашув (лот. globus – шар, Ер сайёраси) – XX асрнинг иккинчи ярми – XXI асрнинг бошида жаҳон тараққиётида шаклланган янги умумсайёравий тартиботлар, давлатлар ва кишилар ўртасида ўзаро алоқаларнинг кенгайиши ва мураккаблашиши, дунё микёсида ахборот макони, капитал, товар ҳамда ишчи кучи бозоридаги интеграциялашув, атроф-муҳитга техноген таъсирнинг кучайиши, оммавий маданият намуналарининг кенг тарқалиши, ахборот-мафкуравий ва диний-экстремистик ҳуружлар хавфининг ортиб боришини ифода этувчи тушунча. Глобаллашув – ижтимоий алоқаларнинг кенгайиши ва мураккаблашуви оқибатида сайёрамиз микёсида иктисодиёт, техника ва технология, ахборот-коммуникация, сиёсат, ҳуқуқ, бошқарув ва бошқа соҳалардаги интеграциялашув жараёнларининг кучайиши оқибатида вужудга келган, ўзига хос тузилма ва мураккаб тизим.

Техника ва технологияларнинг бу қадар тез ривожланиши, интернет тармоқлари орқали бутун дунё янгиликларидан хабар топиш глобал тармоқларидан биридир. **Глобал тармоқ** - дунёнинг ихтиёрий давлатидаги компьютерларни ўзида бирлаштириш имконига эга бўлган тармоқ. Хаттоки маҳаллий тармоқларни бир-бири билан боғласа (коммуникация воситалари: телефон тармоқлари, радиостанциялар, оптик-тонали кабеллар, космик сунъий йўлдошлар, махсус кабель воситалари) ҳам **глобал** тармоқ вужудга келади. Бу тармоқ **Интернет** деб юритилади. **WWW** - World Wide Web – бутун олам тўри. Бутун олам тўри Интернетнинг энг инновацион ва энг кўп ишлатиладиган қисмидир. Бир қарашда жуда содда туюлган ғоя Интернет орқали дунёнинг ихтиёрий нуқтасидаги компьютер билан маълумот алмашиш имконини беради. Интернетнинг жуда кенг қўлланиладиган имкониятларидан бири электрон почта ёки e-mail . Электрон почта ёрдамида интернетга бевосита ёки маҳаллий тармоқ орқали уланган ҳар бир одамга хабар жўнатиш мумкин. Миллионлаб одамлар ҳар куни электрон хабар жўнатадилар ва қабул қилиб оладилар. Электрон почта кўплаб фаолият олиб бораётган барча соҳадаги мутахассислар билан мулоқат қилишнинг замонавий ва қулай усулидир. Бутун олам тўрининг энг фойдали имкониятларидан бири тўрда маълумотларни қидиришдир. Интернетда олиб бориладиган қидирув амалларини енгиллаштириш учун тобора

такомиллаштирилган воситалар равиак топиб келмокда. Ахборотлашган макон ва замонда мамлакат ва миллат манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш, юртимизнинг кўп миллатли аҳолисини, жумладан, ёш авлодни мана шу макон ва замонга мос тарзда яшашга, интеллектуал жиҳатдан юкори погоналарга кўтарилишга чорлаш, ахборотлар уммонида адашмай, ёруғ манзиллардан тоймай олға боришга ўргатиш ёоҳа мутахассислари олдида турган долзарб вазибалардан биридир.

ВОЯГА ЕТМАГАН ЁШЛАРИМИЗДА АХБОРОТ МУҲИТИ ТАЪСИРИ ОСТИДА САЛБИЙ ЁКИ ИЖОБИЙ ХИСЛАТЛАРНИНГ РИВОЖЛАНИБ БОРИШИ

*Мирзо Улугбек Гафуров-
Фаргона ВХТХҚТМОҲМ*

*Мактабгача, бошлангич ва махсус
таълим методикаси кафедраси
ўқитувчиси*

Олимларнинг фикрича, бола уч ёшга тўлгунига кадар бутун умри давомида билиши керак бўлган нарсаларнинг етмиш фоизини ўзлаштириб олар экан. Вояга етгунига кадар эса муҳит таъсири остида салбий ёки ижобий хислатлари ривожланиб борар экан. Чуқур мулоҳаза қиладиган бўлсак, боланинг келажакда қандай инсон бўлиб етишишига энг биринчи навбатда ота-онанинг, оиланинг роли муҳим аҳамият касб этади.

Фарзанд тарбиясининг она қориндан бошлаш кераклиги деярли ҳаммамизга маълум. Шундай экан фарзанд тарбиясига кўз учинда қараш салбий оқибатларга олиб келиши экан етук инсоннинг қалбини доимо ахборот таъсири қийноққа солиб келмокда.

Бола ақлини танимасидан аввал, сиз нимани ўргатсангиз, ўшани такрорлайди. Боланинг соғлом фикрли бўлиб камол топишида, энг аввало, оилада соғлом муҳит баркарор бўлмоғи даркор. Соғлом муҳитни шакллантира олган ота-она эса фарзандига биринчи навбатда “ассалом” деган сўзни ўргатишдан бошлайди. Ушбу сўзнинг замирида олам-олам маъно мужассам эканлигини боланинг қон-қонига сингдириб юборишга ҳаракат қилади. Қолаверса, ўз хатти-ҳаракатларини беҳато қайтараётган

Ўқитувчиси,

А.Рахимов - ФарДУ технология фани йўналиши 2-курс талабаси, **Д.Маматов** - Фаргона вилояти ХТХҚТМОҲМ Амалий фанлар ва мактабдан ташқари таълим методикаси кафедраси мудир.

Бола азиз – одоби ундан азиз ёки оммавий маданиятнинг ёшлар онгига салбий таъсири.....

В.Обиджонова - Ёзёвон тумани 27 - мактаб бошланғич синф ўқитувчиси. Глобаллашув жараёнида бунёдкор гоёлар ва мафкураларнинг жамият ҳаётига ижобий таъсири масалалари.....

IV-ШҶЪБА

АҲОЛИНИНГ ПСИХОЛОГИК САВОДХОНЛИГИНИ ОШИРИШ ИЖТИМОИЙ МУҲИТ БАҲҚАРОРЛИГИНИНГ МУҲИМ ОМИЛЛАРИДАН БИРИ СИФАТИДА

М.Имнянова - Андижон вилояти ХТХҚТМОҲМ ўқитувчиси.

Таълимда инновацион фаолият ва илм педагогик технологияларни қўллаш самарадорлиги.....

Ф.Ақбарова - Фаргона вилояти ХТХҚТМОҲМ ўқитувчиси.

Глобаллашув ва жаҳон мафкуравий манзарасининг ўзгариши.....

М.Турдалиев - Жиззах вилояти халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази ўқитувчиси.

Электрон таълим тизими ва унинг афзалликлари.....

М.Абдурахимова – Фаргона вилояти ХТХҚТМОҲМ бўлим бошлиғи.

Глобал ахборот муҳитида мактаб ёшидаги болаларни шакллантиришда ота – онанинг ўрни ва фарзанд тарбияси.....

И.Шихова - Хоразм вилояти ХТХҚТМОҲМ зинк ва табиий фанлар методикаси кафедраси катта ўқитувчиси.

Оммавий маданиятнинг ёшлар ҳаётидаги ўрни.....

А.Ишанкулов, З.Сайдуллаев - Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни илмий - методик таъминлаш ва уларнинг малакасини ошириш маркази Самарқанд филиали ўқитувчиси ва услубчиси. Ўқувчилардан интернетдан фойдаланиш маданиятини шакллантириш омиллари.....

Ш.Абдуллаев - Термиз давлат университети катта ўқитувчиси.

Ёшларга таълим тарбия беришда электрон слайдлар ҳамда мультимедия воситаларидан фойдаланиш усуллари.....

М.Тўхтасинова – Андижон ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб – интерпати ўқитувчиси.

Жамиятда оилани турли зарарли гоёлардан асрашнинг афзалликлари.....

Н.Вохидова - Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика университети Бошланғич таълим ва жисмоний маданият факультети БТП кафедраси доценти.

З.Каримова – 1- босқич магистранти.

Шахс камолотида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш.....

Н.Холмуродов - Ажиниёз номидаги Нукус Давлат Педагогика институти

Тилларни ўқитиш методикаси кафедраси катта ўқитувчиси.

Ёш авлодин тарбиясида Сохибқирон ибрати.....

Ш.Ахмедова – Андижон вилояти ХТХҚТМОҲМ ўқитувчиси.